Ἔτος 17ον — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1903 — Ἀριθ. 754

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ
ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη παρελθόντων ἐτῶν εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς κ.κ. ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρ εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶ
Κ" ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲ ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης ἐξὲν εἶν δεκτά. - Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶ εἰς τὰς Κυρίας γίνετα δεκτ ή

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσ γραμματοσημον 50 λεπτῶ πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ Ἕλληνιδες εἰς τὴν Ἔκθεσιν. Β'.—Οἱ πρῶτοι βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος. Ὁ λόγος τοῦ Ζαΐμη ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Κ. Δοσιου (ὑπὸ κ. Πηνελόπης Παπαηλιοπούλου).—Γυναῖκες συγγραφεῖς (ὑπὸ δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).—Μητέρες καὶ παιδιά (ὑπὸ Μητρός).—Γυναικεία κινησις.— Ποίημα. — Ἀλληλογραφία.—Συνταγή. Τὸ κασεκάκι (ἐπιφυλλίς. André Teuret).

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ

Β'.

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἔθνος, τὸ ὁποῖον νὰ ἐκυριάρχησε τοῦ κόσμου ὅλου καὶ τὸ ὁποῖον ἀνῆλθεν εἰς ὕψος ὑλικῆς εὐημερίας πρωτοφανοῦς καὶ ἀπιστεύτου, τὸ ἔθνος τοῦτο εἶναι τὸ Γαλλικόν. Καὶ ἐκυριάρχησε καὶ ἐπεβλήθη καὶ ἐπλούτησε διὰ τῆς βιομηχανίας της ἡ Γαλλία καὶ δέχεται ὡς ὑπηκόους εἰς τὰ σκῆπτρά της καὶ ὡς ταπεινοὺς ὑποτελεῖς της ὅλους τοὺς ἄλλους λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ὅλον τὸν ἄλλον κόσμον, τὸν παλαιὸν καὶ τὸν νέον.

Οἱ δισεκατομμυριοῦχοι βασιλεῖς τῶν ἀδαμαντορυχείων καὶ οἱ νικηταὶ τοῦ κόσμου τῶν δολλαρίων καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς Ἀσίας οἱ βάρβαροι καὶ οἱ νεώτεροι τοῦ πολιτισμένου κόσμου κυρίαρχοι, ὅλοι χωρὶς ἐξαίρεσιν, μὲ τοὺς τίτλους τῆς ἀρχοντιᾶς των καὶ μὲ τοῦ πλούτου των τὰ προνόμια εἰς ἓν καὶ μόνον διακριτικὸν συναντῶνται γνώρισμα, εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑποτάσσονται νομοθεσίαν, ὑπὸ μίαν τάσσονται καὶ τὴν αὐτὴν σημαίαν, ὅταν πρόκειται νὰ κανονίσουν τὰ τῆς ἰδιωτικῆς των ζωῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὰ μεγάλα πλούτη των καὶ πρὸς τὴν ἐπισημότητα τῆς θέσεώς των.

Καὶ διὰ τὴν ἐνδυμασίαν των καὶ διὰ τοὺς στολισμοὺς τῶν μεγάρων των, καὶ διὰ πᾶν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ τοὺς διακρίνῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους κοινοὺς θνητούς, ὅλοι προσφεύγουν εἰς τὴν Γαλλικὴν βιομηχανίαν κα τέχνην, ὅλοι πληρώνουν τὸν φόρον τῆς ὑποτελείας των εἰς τὸ ἀνεγνωρισμένον αἴσθημα τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὡραίου τῆς ἀπολύτου αὐτῆς καὶ κοσμοκράτορος κυριάρχου.

Λοιπὸν κατὰ τὴν γνώμην τῶν διαπρεπεστέρων Γάλλων κοινωνιολόγων καὶ φιλοσόφων, ἡ ὑπεροχὴ αὐτὴ καὶ ἐπικράτησις τῆς γαλλικῆς καλαισθησίας εἰς κάθε βιομηχανίαν καὶ τέχνην ὀφείλεται μονομερῶς καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς Γαλλίδας γυναῖκας.

Δὲν εἰξεύρω διατὶ τὰ ἐκτιθέμενα ἔργα τῶν ἑλληνίδων γυναικῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὄχι πλέον ἐργόχειρα σχολικά, ὡς ἐσυνειθίσαμεν ἕως τώρα νὰ ἀντιλαμβανώμεθα τὴν γυναικείαν ἐργασίαν, ἀλλ' ἔργα τέχνης καὶ βιομηχανίας, ἡ ὁποία ἀνθεῖ καὶ προοδεύει καὶ ἀκμάζει μὲ ἅλματα, χωρὶς καμμίαν ἐνθάρρυνσιν, μὲ ἔκαμαν νὰ συλλάβω μίαν τολμηρὰν σκέψιν καὶ νὰ ὀνειρευθῶ ἓν ὄνειρον φιλόδοξον.

Μοῦ ἐφάνη καὶ πιστεύω ὅτι αἱ γυναῖκες τῆς Ἑλλάδος ἠμποροῦσαν μίαν ἡμέραν, καταλληλότερα καταρτιζόμεναι καὶ περισσότερον ἐνθαρρυνόμεναι, νὰ κάμουν διὰ τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν κομψοτεχνίαν τοῦ τόπου των, ὅ,τι ἔκαμαν αἱ γυναῖκες τῆς Γαλλίας διὰ τὸν ἰδικόν των τόπον.

Ὅ,τι ἐκεῖναι ἐκληρονόμησαν ἀπὸ ἕνα πολιτισμόν, πρόσφατον καὶ προχθεσινὸν ἀκόμη, αἱ Ἑλληνίδες ἠμποροῦν νὰ ἔχουν μέσα εἰς τὴν ψυχήν των ἀπὸ ἕνα πολιτισμὸν πολὺ περισσότερον βεβαίως μακρυνόν, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀνώτερον εἰς τὴν ἀντίληψιν καὶ τὴν διατύπωσιν τῶν ὡραίων πραγμάτων. Ὅλα γύρω μας ἐδῶ ὁμιλοῦν ἀκόμη σήμερον καὶ διηγοῦνται τὴν ὡραιότητα καὶ τὴν εὐρυθμίαν καὶ τὴν χάριν, ἡ ὁποία ἦτο τὸ πρῶτον γνώρισμα τοῦ παλαιοῦ μας πολιτισμοῦ.

Ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς ἣν αἰωρεῖται ὡς μία τελευταία ἀποθέωσις τοῦ ὡραίου τὸ χρυσοῦν κάλλος

τῶν κιονοστοιχιῶν τοῦ Παρθενῶνος, ἕως μέσα εἰς ὅλα τὰ μουσεῖα μας, εἰς τὰ ὁποῖα ὀργιοῦν ἐπάνω εἰς δοχεῖα καὶ εἰς ἀνάγλυφα καὶ εἰς ἀγγεῖα καὶ εἰς μάρμαρα ὅλα τὰ ποικίλα σχέδια καὶ ὅλοι οἱ ἁρμονικοὶ τῶν χρωμάτων συνδυασμοὶ καὶ ὅλα τὰ σχήματα τῶν ἀμφιέσεων, τὰ ἀπείρως γραφικὰ καὶ κομψὰ καὶ ποικίλα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν ἐπιβλητικὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ δύναται ἡ τόσον αἰσίως καὶ εὐφυῶς ἀφυπνιζομένη εἰς τὴν τέχνην καὶ τὴν βιομηχανίαν Ἑλληνὶς νὰ ἀντλήσῃ θυμάσια διδάγματα.

Ἔπειτα καὶ ὁ οὐρανός μας ὁ γελαστός, ὁ ὁποῖος μὲ τόσον φῶς χρωματίζει τὴν πλουσίαν εἰς κάλλη φύσιν καὶ αἱ ἁπαλαὶ γραμμαὶ τῶν βουνῶν μας καὶ ἡ θάλασσα, τέλος πᾶν ὅ,τι προσπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψίν μας, τί ἄλλο κάμνει παρὰ νὰ θωπεύῃ τὸ βλέμμα καὶ νὰ τοῦ ἀποκαλύπτῃ ἀπείρους κόσμους ὡραίων πραγμάτων καὶ νὰ τὸ συνειθίζῃ καὶ ἀνατρέφῃ εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ ἁρμονίαν τῶν γραμμῶν καὶ τῶν χρωμάτων;

Ὅτι δὲ ἡ Ἑλληνὶς καὶ ἡ πλέον ἀστοιχείωτος, ἔχει ἤδη ὠφεληθῆ ἀπὸ τὸ περιβάλλον αὐτό, φαίνεται πρωτίστως ἀπὸ τὴν ὑφαντουργίαν μας, τὴν καθαρῶς γυναικείαν αὐτὴν βιομηχανίαν, ἡ ὁποία, ὡς ἐκτίθεται σήμερον εἰς τὸ τμῆμα τῶν ὑφασμάτων, ἠμπορεῖ νὰ ταχθῇ εἰς τὴν πρώτην γραμμήν.

Καὶ διὰ νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τοὺς τάπητας, καὶ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐκθέτει τὸ ἐργαστήριον τῶν Ἀπόρων γυναικῶν καὶ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἐκθέτουν αἱ ἐπαρχίαι καὶ ἡ ἔξω Ἑλλάς, ὑπάρχει ἄρά γε ἐργοστάσιον ξένον, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν Gobelins ἀκόμη, τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ νὰ ἐπιδείξῃ σχέδια ἁρμονικώτερα καὶ κλασικώτερα καὶ τόσον θαυμάσια εἰς συνδυασμοὺς καὶ συζεύξεις χρωμάτων, ὅσον τὰ ἰδικά μας!

Καὶ σιγά, σιγὰ χωρὶς νὰ τὸ πολυκαταλάβωμεν δὲν συμβαίνει ἄρά γε τὸ θαῦμα καὶ δὲν εὑρισκόμεθα εἰς τὸν δρόμον ὁ ὁποῖος φέρει εἰς τὴν ἐπικράτησίν μας ἐπὶ τῶν Περσικῶν χαλιῶν; Καὶ δὲν εὑρισκόμεθα εἰς τὰ πρόθυρα νὰ καταλάβωμεν εἰς τὴν πλουτοφόρον αὐτὴν βιομηχανίαν τὰ σκῆπτρα τῆς Ἀνατολῆς ὅλης καὶ νὰ καταστήσωμεν ἂν ὄχι τὴν Δύσιν, βεβαίως ὅμως τὸν Νέον Κόσμον ὑποτελῆ μας εἰς τὴν καθαρῶς γυναικείαν αὐτὴν χειροτεχνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἐπεμβαίνουν οὔτε αἱ μηχανικαὶ τοῦ αἰῶνος ἐφευρέσεις καὶ τελειοποιήσεις, οὔτε τὸ σχέδιον καὶ αἱ βαφαὶ τῆς δύσεως;

Καὶ ὑπάρχει τίποτε ποιητικώτερον εἰς τὸν αἰῶνα μας τοῦ ἀτμοῦ καὶ τῆς αὐτομάτου μηχανικῆς ἐργασίας, ἀπὸ τὴν βιομηχανίαν αὐτήν, ἡ ὁποία ἐκτελεῖται ἀκόμη καὶ θὰ ἐκτελεῖται πάντοτε κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον τῶν παναρχαίων χρόνων, μὲ τὴν γυναῖκα ὡς Πρωτέα, ἀπὸ τὸ κούρευμα τοῦ προβάτου, τὴν συλλογὴν τῶν χρωματιστικῶν βοτάνων, τὸ κλώσιμον τοῦ μαλλιοῦ καὶ τὸ ὕφασμα εἰς τὸν ἀργαλειόν, ὁ ὁποῖος τόσον ὀλίγον ἤλλαξε ἀπὸ τὸν καιρὸν τὸν πανάρχαιον τῆς Πηνελόπης;

Ἂς συρίζουν ὅσον θέλουν αἱ ἀτμοκίνητοι μηχαναὶ τῶν μεγάλων ἐπιχειρηματιῶν τοῦ κόσμου καὶ ἂς θορυβοῦν οἱ τροχοὶ τῆς αὐτομάτου κινήσεως καὶ ἂς τίθενται εἰς ἐφαρμογὴν οἱ ποικίλοι χημικοὶ συνδυασμοὶ πρὸς ἀπομίμησιν τοῦ χρώματος· βεβαίως δὲν θὰ ἐξέλθουν ποτὲ νικηταὶ εἰς τὴν μονομαχίαν τῶν μὲ τὰς μηρμυκιὰς τῶν ἐργατικῶν χεριῶν τῆς Ἑλληνίδος τῆς Ἀνατολῆς! Αὐτὴ δὲν βιάζεται βεβαίως καὶ δὲν σπεύδει καὶ δὲν κατελήφθη εὐτυχῶς ἢ δυστυχῶς ἀκόμη ἀπὸ τὸν πυρετὸν τοῦ πλουτισμοῦ καὶ τῆς ὑλικῆς εὐμαρείας. Ἀπόλαυσις δι' αὐτὴν καὶ πλοῦτος, ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ εἰς τὴν καρδιάν της εἶναι τὸ ἥρεμον καὶ μονότονον μουρμούρισμα τῆς ἀνέμης, καὶ τῆς ἠλακάτης ἡ ἄφωνος καὶ σιωπηλὴ ἐργασία καὶ τοῦ ἐργαλειοῦ τὸ μονότονον κροτάλισμα.

Ἀλλὰ μὲ τὰ ἐφόδια αὐτὰ εἰς ποῖον ὕψος ἄραγε τελειότητος δὲν δύναται νὰ φθάσῃ τὸ ἔργον της, τὸ ὁποῖον θὰ γείνῃ μὲ τὸν καιρὸν πλουτοφόρος πηγὴ διὰ τὸν τόπον;

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ νέος ἀξιωματικὸς δὲν εἶνε φοιτητής. Ὁ νέος ἀξιωματικὸς ἔμαθε καὶ ἀπέμαθε καὶ τὸν καλεῖ ἡ Πατρὶς νὰ διδάξῃ καὶ οὐχὶ νὰ νομοθετήσῃ, νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ διδαχθέντα καὶ οὐχὶ νὰ δικάσῃ, νὰ μετριάσῃ τὰς τυχὸν παρακρούσεις τῶν ὑπ' αὐτὸν καὶ οὐχὶ νὰ διεγείρῃ.

Ὁ νέος ἀξιωματικὸς ἔδωκεν ὅρκον, ὁ φοιτητὴς δὲν ἔδωκε· ὁ νέος ἀξιωματικὸς θὰ ὀνομασθῇ ἐπίορκος, ἀνήθικος, ἀνάγωγος, ἐξεγείρων τοὺς συμπολίτας του. Ὁ φοιτητὴς θὰ λογισθῇ ἄκριτος, παιδαρίζων, ἐξεγειρόμενος ἐναντίον τῶν καθεστώτων.

Οὐδεμίαν εὐθύνην φέρει ὁ φοιτητὴς Δόσιος διὰ τὴν ἀπόπειραν κατὰ τῆς Βασιλίστης Ἀμαλίας. Τολμῶ δὲ νὰ εἴπω ὅτι γενναιοφρονέστερος, εἰλικρινέστερος, ἀξιοπρεπέστερος ἦτο αὐτὸς ὁ νεανίας τῶν 17 ἐτῶν πάντων τῶν ἄλλων τῶν ὀπίσω αὐτοῦ ἱσταμένων, τῶν ἐν κρυπτῷ καὶ παραβύστῳ ὑποσκαπτόντων τὸ οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον μετὰ τόσων πόνων, μόχθων καὶ αἱμάτων ἀνήγειραν οἱ ἄνδρες τοῦ 21.

Ἡ πρᾶξις τοῦ νεανίου ἦτο συμπέρασμα τῶν λόγων τῶν περὶ αὐτὸν συζητούντων τὰ κοινὰ *γερόντων*, τῶν *νομοθετῶν*, τῶν *βουλευομένων*. Ἐσκέφθη ὅτι ὁ εἷς τῶν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἔθνους ἔπρεπε νὰ λείψῃ, νὰ καθαρισθῇ ἡ θέσις, νὰ παύσουν τὰ κρυφά, οἱ γογγυσμοί, οἱ θρῆνοι, ὅτι τὸ Ἔθνος ὑπαρχόντων Αὐτῶν, δὲν ὀρθοποδεῖ. Καὶ ἡ στάσις του ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὴν ὁποίαν περιγράφει ὁ γράψας ἐν τῇ «Ἀστραπῇ» καὶ οἱ λόγοι του καὶ ἡ ἔξαψίς του μαρτυροῦν τί δηλητήριον ἐποτίσθη ὁ ἀτυχὴς νέος ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς πείρας, τῆς ἡλικίας, τῆς ὑψηλῆς θέσεως των ὤφειλαν νὰ εἶνε τὸ προπύργιον τῶν ὀλισθημάτων τῆς ἀθώας νεολαίας.

Καὶ οὗτοι μὲν οἱ γέροντες, οἱ νομοθέται, οἱ βουλευόμενοι ὤφειλαν νὰ σκεφθοῦν ὅτι τὸ Ἔθνος ἔχει ἕνα ρύπον νὰ ἀποπλύνῃ, ἓν ὄνειδος νὰ ἀποσβέσῃ—τὸν θάνατον τοῦ Καποδιστρίου - διὰ νὰ μὴ προσθέσουν νέον τοιοῦτον ρύπον καὶ νέον ὄνειδος, ὁπλίζοντες τὴν χεῖρα ἀκάκου παιδός, ὅπως καὶ τότε πρὸ τριάκοντα ἐτῶν ὡπλίσθη ἡ χεὶρ ἀκάκου νεανίου, διὰ νὰ φέρῃ τὸ χάος καὶ τὴν σύγχυσιν ἐν τῇ μόλις ἀναγεννωμένῃ Πολιτείᾳ.

Ὁ δὲ γράψας ἐν τῇ «Ἀστραπῇ», πλανηθεὶς ἐντελῶς καὶ ἀποπλανηθεὶς, συγχέει τὰς ἰδέας καὶ τὰς πράξεις τῆς τότε ἐποχῆς καὶ θέλων νὰ θαυμάσῃ τὸν νέον Δόσιον, ξεσχίζει τὴν

ἱστορίαν καὶ ἅπτεται τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ἀρετῆς ἀνδρῶν, τιμησάντων τὸ γένος καὶ τὴν Πατρίδα, καὶ ἀφίνει τὴν γραφίδα του νὰ τρέχῃ ὁλοταχῶς εἰς φαντασιώδη ὄνειρα, καὶ εἰδύλλια. Καὶ ὁ ἀναγινώσκων ἐν τῇ «Ἀστραπῇ» τὴν ἐπικεφαλίδα «Σπουδαῖαι ἀποκαλύψεις, μυστήρια» ἀπὸ τρόμον περιβάλλεται.

Καὶ αἱ σπουδαῖαι ἀποκαλύψεις εἶνε ὅτι ὁ νέος Δόσιος εἶχεν ἀφορμὰς οἰκογενειακὰς νὰ πράξῃ τὸ ἔγκλημα, καὶ τὸν πατέρα τοῦ νέου Δοσίου, χλευαστικῶς ἀποκαλῶν Γεροδόσιον, μᾶς παρουσιάζει ὡς ἐρώμενον ἐμμανῶς τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας καὶ ὅτι ταῦτα ἀντιληφθεὶς ὁ νέος Δόσιος, ἐκδικούμενος, ἀπεπειράθη τὴν δολοφονίαν Αὐτῆς.

Πράγματα ἀνύπαρκτα. Πολλοὶ ἐθαύμασαν τὴν Βασίλισσαν Ἀμαλίαν καὶ διὰ τὸ κάλλος της καὶ τὸ πνεῦμα της καὶ τὴν χάριν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε μετ' ἐκείνου τοῦ θαυμασμοῦ, τοῦ πολὺ μακρὰν κειμένου τῶν εἰδυλλίων καὶ τῶν μυθευμάτων καὶ τῶν λάλων ἀπασχολήσεων τῶν μικρογυναικῶν τῆς *γειτονιᾶς*. Λυποῦμαι ὅτι ἡ «Ἀστραπὴ» ἤτις ἔπρεπε νὰ ἀστράπτῃ ἐκ τῆς καθαρᾶς ἀληθείας καὶ τῆς ἱστορικῆς ἀμέμπτου ἀφηγήσεως, ὑποπίπτει συχνάκις εἰς παραπλανήσεις καὶ λάθη, καὶ βλάπτει τὴν νέαν γενεάν, διψῶσαν τῆς γνώσεως τῶν πράξεων τῶν προγόνων της. Ἠδυνάμην νὰ ἐκθέσω πάσας τὰς λεπτομερείας τοῦ βίου τοῦ Δοσίου, συνδεομένη φιλικῶς μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, τῆς πολυτίμου συζύγου του τὸ γένος Μαυροκορδάτου, ἥτις τόσον προώρως ἀπῆλθε τοῦ κόσμου τούτου, ἀλλὰ προτιμῶ νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς νέας γενεᾶς πρὸς διδασκαλίαν της τί ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Δοσίου εἶπεν ὁ Θρασύβουλος Ζαΐμης, ὁ ἐξέχων πολιτικὸς τῆς Ἑλλάδος, ὁ σεβαστὸς αὐτὸς ἀνήρ, τὸν ὁποῖον δὲν ἐκλόνισαν ποτὲ οὔτε αἱ δόξαι, οὔτε αἱ τιμαί, οὔτε τὸ συμφέρον καὶ μόνον ἁγνὸς πατριωτισμός, ἔκτακτος μετριοφροσύνη, δικαία ἐκτίμησις πραγμάτων καὶ προσώπων ἐνεφώλευε εἰς τὰ στήθη του.

Ἐπικήδειος λόγος τοῦ Θρ. Ζαΐμη εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Κ. Δοσίου.

Τὰ ἑξῆς ἔλεξεν ὁ Ζαΐμης ἐπὶ τοῦ νεκροῦ τοῦ Δοσίου.

«Ὁ Κωνσταντῖνος Δόσιος πρὸς ὃν ἀνεδέχθην κατὰ καθῆκον φιλικὸν νὰ ἀποτείνω τὸν ὕστατον ἀποχαιρετισμόν, δὲν ἀνήκει μὲν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μεγαλοπραγμονησάντων ὑπὲρ πατρίδος, κατατάσσεται ὅμως ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν τάξιν ἐκείνων, ὅσοι φλέγονται ὑπὸ πυρώδους πατριωτισμοῦ. Γεννηθεὶς ἐν Μακεδονίᾳ ἠναγκάσθη ἕνεκα καταδιωγμῶν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ τυραννήσαντος τὴν εὔανδρον Ἤπειρον Ἀλὴ πασᾶ νὰ καταφύγῃ νεώτατος τὴν ἡλικίαν εἰς Τρανσυλβανίαν. Ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς Γερμανίαν, ἔνθα ἐπεράτωσε καὶ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς αὐτοῦ καὶ τὰς νομικάς, εἶτα μετέβη εἰς Γαλλίαν πρὸς ἐκμάθησιν τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν. Ἀποφοιτήσας, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐλευθέραν ἤδη πατρίδα μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς πρώτης Βασιλείας. Ἐπανακάμπτων εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν ἤρκετο νὰ ἐπιδιώξῃ τύχην, οὐδὲ νὰ θεσιθηρήσῃ· ἡ ὑπηρεσία τῆς πατριδος εἶχεν ἀνάγκην ἀνδρῶν τοιούτων οἷος ὁ Δόσιος, ἀλλὰ ὁ Δόσιος οὐδεμίαν ἀνάγκην εἶχεν τῆς ὑπηρεσίας. Κατήρχετο λοιπὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα καταθέσῃ τὰς ἀτομικὰς αὐτοῦ δυνάμεις ὑπὲρ τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ τόπου ὀργανώσεως καὶ πρὸς παρασκευὴν *Ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως*, ὑπὲρ ἧς ἐθυσίαζε τὰ ἄφθονα αὐτοῦ μέσα. Ὁ βίος τοῦ Κωνσταντίνου Δοσίου συνδέεται στενῶς πρὸς πάσας τὰς ἐνεργείας, ὅσαι ἔλαβον χώραν ἐπὶ ὅλην δεκαπενταετίαν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τῆς ὑπὸ δουλείαν δικτελούσης Ἑλλάδος. Τοῦτο ἦτο τὸ ὄνειρόν του, ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ βίου του. Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του διωρίσθη πρῶτον πάρεδρος παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν, εἶτα εἰσηγητὴς ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας καὶ ὑπουργικὸς Σύμβουλος παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν. Κάτοχος τῶν διοικητικῶν Ἐπιστημῶν καὶ πάσης μετ' αὐτῶν συναφοῦς μαθήσεως διέπρεψεν ἐν τῇ δημοσίᾳ λειτουργείᾳ, ἐπὶ εὐρύτητι τῶν γνώσεων αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ δικαιοσύνῃ του. Ἀφιερωμένος εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς Μεγάλης, λεγομένης Ἰδέας, ἐφρόνει ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτῆς δὲν ἤρκει ἐνέργεια ἁπλῆ καὶ μεμονωμένη, ἀλλὰ ἐνέργεια πολλαπλῆ καὶ συμμαχία μετ' ἄλλων ὑποτελῶν, ὥστε, ἐν ὡρισμένῃ στιγμῇ, ἡ σύγχρονος ἐξέγερσις πολλῶν μερῶν καὶ ἰσχυρῶν συνάμα νὰ παραλύσῃ τὰς δυνάμεις τοῦ δεσπότου καὶ νὰ καταστήσῃ εὐχερεστέραν τὴν ἄνισον πάλην.

Διὰ τοῦτο κατὰ τὸ 1841 ὅτε ἡ Πύλη διήρχετο σπουδαίαν κρίσιν, ὁ Κωνσταντῖνος Δόσιος ἦλθεν εἰς συνεννοήσεις μετὰ πολλῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καὶ μετέβη παρὰ τῷ Ἡγεμόνι τῆς Αἰγύπτου, παρ' ᾧ ἔτυχε καλλίστης καὶ εὐμενεστάτης ὑποδοχῆς· ἐπανῆλθε δὲ ἀμέσως εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν συνομολογηθέντων μετὰ τοῦ Ἡγεμόνος.

Σήμερον, ὅτε ὁ τάφος ἐψύχρανε τὰ πάθη καὶ ἡ ἀδέκαστος ἱστορία ἤρξατο τοῦ ἔργου αὐτῆς, πρέπει ἀκωλύτως νὰ διαδηλοῦται ἡ ἀλήθεια· Ὁ μακαρίτης Βασιλεὺς Ὄθων ἠγάπα ὑπὲρ πάντα τὸ μεγαλεῖον τῆς νέας πατρίδος του καὶ πρὸς τοῦτο εἰργάσθη καὶ τὸ Στέμμα του διεκινδύνευσε· ἀλλὰ στερημένος μεγαλοψυχίας, οἵα ἀπαιτεῖται δι' ἡγεμόνα μέλλοντα νὰ ἀναλάβῃ μέγα ἔργον, ἐκυματίζετο πάντοτε εἰς σκέψεις καὶ δυσκόλως κατήρχετο εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Μὴ εὑρὼν δὲ κατάλληλον τὴν ἐποχὴν τοῦ 1841 πρὸς πραγματοποίησιν τῆς μετὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ Δοσίου συμφωνίας, ἀπέκρουσε ταύτην, καὶ τὰ σχέδια τοῦ θερμοῦ τούτου πατριώτου ἐναυάγησαν. Ἔκτοτε ὁ Δόσιος ἐκηρύχθη πολέμιος τοῦ Ὄθωνος, δὲν ἔπαυσεν ὅμως ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἐθνικὴν ἰδέαν. Ἀπέστη κατόπιν πάσης ἐνεργείας, ὅταν ἐπείσθη ὅτι ἀπαράσκευος ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔπρεπε νὰ ρίψῃ τὸν περὶ τῶν ὅλων κύβον. Μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου ἀπεστάλη ὑπὸ τῶν Μακεδόνων πληρεξούσιος εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴν συνέλευσιν, καὶ ἔλαβε σπουδαῖον καὶ ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τοῦ πολιτεύματος καὶ ἀνέλαμψεν ὁ θετικὸς αὐτοῦ νοῦς, ἡ πρὸς τὴν σεμνὴν ἐλευθερίαν λατρεία καὶ ἡ ἀκριβὴς γνῶσις τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς δύναται νὰ διαβιώσῃ ἀκωλύτως ἡ συνταγματικὴ πολιτική. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς συνευλεύσεως ἐκλήθη διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπ' ὀλίγον ἐργασθεὶς ἐκεῖ, ἀνέλαβε καὶ τότε ὡς καὶ πρίν, τὸν δημοσιογραφικὸν κάλαμον, συμβουλεύων τὴν βελτίωσιν τῶν Ἐσωτερικῶν

ἀπὸ τῆς κακῆς καταστάσεως ἐξ ἧς ἐπαθαίνετο τὰ μέγιστα. Ὁ Τύπος πρὸ τῆς τρίτης Σεμπτεμβρίου ὅτε κοινοβουλευτικὸν βῆμα δὲν ὑπῆργεν, ἵστατο ἀληθὴς δύναμις τοῦ τόπου· ἀλλ' ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου τότε δὲν εἶχεν ἀποπλανηθῆ εἰς λιβελλογραφίαν, οὐδὲ διεχειρίζετο ὑπὸ χειρῶν ἀναξίων, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιρροὴ τοῦ τύπου ἦτο μεγίστη ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ αἱ ἄδικοι ἀλλὰ σεμναὶ προσβολαὶ αὐτοῦ συνετάραττον τοὺς προσβαλλομένους. Μετὰ δακρύων ἀναπολῶ εἰς τὴν μνήμην μου τὰς ὀδυνηρὰς ἐκείνας στιγμὰς, καθ' ἃς παρὰ τὴν κλίνην σεβαστοῦ πατρὸς θνήσκοντος ἐπεζητούμην νὰ ἀναγνώσω τὸν «Φίλον τοῦ Λαοῦ» ἐφημερίδα ἀντιπολιτευομένην αὐτόν. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν τότε ὁ τύπος καὶ τοιαύτη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. Εἰς τὴν σεμνοπρεπῆ δὲ καὶ σοβαρὰν θέσιν αὐτοῦ συνετέλεσε τὰ μέγιστα ὁ κάλαμος τοῦ Κωνσταντίνου Δοσίου· ἀπέφευγε δὲ ὅσον δυνατὸν τὴν ἀναμιξίν του εἰς τὰς δημοσίας λειτουργείας, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ ἀνδρῶν, οὓς ἐτίμα δὲν ἠρνεῖτο νὰ συνεισφέρῃ τὸν ὀβολόν του. Εἶχεν ἀπεριόριστον σέβας πρὸς δύο μεγάλους πολίτας τῆς Ἑλλάδος τὸν Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον καὶ τὸν Ἰωάννην Κωλέτην.

Τοὺς ἐξόχους αὐτοὺς ἄνδρας ἐχώριζε διαφορὰ πολιτικῶν φρονημάτων. Ὁ Κωνσταντῖνος Δόσιος πρὸς τὸν πατριωτισμὸν μόνον τῶν δύο ἐνδόξων ἀντιπάλων ἀποβλέπων, συνέπραξεν εἰλικρινῶς μετ' ἀμφοτέρων. Ὁ Δόσιος, μὴ κατεχόμενος ὑπὸ φιλαρχίας, ἣν ἡ Ἱστορία καταδεικνύει ὡς πηγὴν τῶν δυσπραγιῶν τῶν κοινωνιῶν, δὲν ἀνεζήτησε τὴν ἐξουσίαν· Αὕτη ἀνεζήτησεν αὐτὸν καὶ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς 10 Ὀκτωβρίου.

Πᾶσα ἐπανάστασις ἔχει τὰς παρεκτροπάς της καὶ τὰς ἀποπλανήσεις της, διότι, ὡς ἔλεγεν ἐσχάτως ὁ μέγας ἀνήρ, ὁ Κυβερνῶν σήμερον τὴν Γαλλίαν, ἡ καλλιτέρα τῶν Ἐπαναστάσεων εἶνε δυστύχημα, καὶ ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ὀκτωβρίου ἐν Ἑλλάδι εἶχε τὰς ἀποπλανήσεις της καὶ συνεπῶς, κλυδωνιζομένου τοῦ σκάφους τῆς πολιτείας, ἐκρίθη τότε εὔλογον νὰ προσκληθῇ ὁ ἐνάρετος καὶ ἀκέραιος Ζαφείριος Βάλβης νὰ προεδρεύσῃ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ μετὰ δυσκολίας κατεπείσθη καὶ ὁ Δόσιος νὰ δεχθῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν. Ἐντοῦθα κλείει ὁ δημόσιος βίος τοῦ ἀνδρός. Ὁ ἰδιωτικὸς βίος τούτου παρέχει ἡμῖν παράδειγμα ἀξιομίμητον πατρὸς φιλοστόργου, ἀλλ' αὐστηροῦ, εἰλικρινοῦς καὶ πολυτίμου φίλου. Στερηθεὶς εὐμαθοῦς καὶ χρηστῆς συζύγου, κατέδειξεν, ὅτι τὰ ἄπαλὰ αὐτοῦ τέκνα εὗρον ἐν αὐτῷ αὐστηρὸν πατέρα καὶ συνάμα τρυφερὰν μητέρα. Ὅταν δὲ ἠσθάνθη ὅτι ἡ ὑγεία αὐτοῦ ἐκλονίζετο καὶ ὅτι ὁ θάνατος ἐβάδιζε ταχυνομένῳ ποδί, ἐμεριμνησεν, ἵνα διαθέσῃ τὰ κατ' αὐτὸν καὶ καταλείπῃ μνημεῖον τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς φιλοπατρίας αὐτοῦ. Διαθέσας δὲ σπουδαῖον ποσὸν ὑπὲρ ὅλων τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων καὶ συλλόγων, περιέλαβεν ἐν τοῖς κληροδοτήμασιν αὐτοῦ, οὐ μόνον τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, ἣν αὐθαιρέτως ἔπλασεν ἄδικος πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐκείνην, ἥτις σκληρῶς ἀπεσπάσθη ἀπὸ τῆς ἀδελφῆς της. Ἵδρυσε δὲ καὶ διαγωνίσματα. Τῶν διαγωνισμάτων τούτων πρῶτον καθιστῶσι τὸ περὶ τῶν μέσων τῆς ἑδραιώσεως τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας ἐν Ἑλλάδι· ἐκ τοῦ σύνεγγυς κατιδὼν τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν δυσχέρειαν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος τούτου ὁ ἐμβριθὴς καὶ φιλόπατρις ἀνὴρ ἠθέλησε καὶ διὰ καθιερώσεως βραβείου νὰ καλέσῃ καὶ τῆς ἐπιστήμης τὴν ἐπικουρίαν. Τοιοῦτος διετέλεσεν ἐν τῷ βίῳ του ὁ πολύτιμος ἀνὴρ ὅστις κατέρχεται σήμερον εἰς τὸν Τάφον.»

Ὁ ἐπικήδειος λόγος οὗτος τοῦ Θρασυβούλου Ζαΐμη πρὸς τὸν νεκρὸν τοῦ Δοσίου δίδει εἰς τὸν γράψαντα ἐν τῇ «Ἀστραπῇ» τὸ μέτρον καὶ τὸ ὅριον, μέχρις οὗ ἡ Δημοσιογραφία ὀφείλει νὰ ἐκτείνεται. Τὸν Δόσιον λοιπὸν αὐτόν, τὸν ὁποῖον ὁ Θρασύβουλος Ζαΐμης, ὁ μέγας πολιτικὸς ἀνήρ, ὁ μέγας πατριώτης θρηνεῖ καὶ ὡς ἀπώλειαν ἐθνικὴν καὶ κοινωνικὴν θεωρεῖ, ἔρχεται καὶ παρουσιάζει ὁ γράψας ἐν τῇ «Ἀστραπῇ» εἰς τὴν νέαν γενεὰν, τὴν ἀγνοοῦσαν ἐντελῶς τὸ παρελθόν, ἄξιον χλευασμοῦ.

Ἔγραψα ὁλόκληρον τὸν ἐπικήδειον λόγον τοῦ Θρασυβούλου Ζαΐμη διὰ νὰ ἴδῃ ἡ νέα γενεὰ τίς ὁ Δόσιος, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη προσεβλήθη, ἀλλὰ καὶ τί; ὁ Θρασύβουλος Ζαΐμης τοῦ ὁποίου ἡ πολιτικὴ γρηστότης, ἡ μεγαλόνοια, ἡ ὑψηλοφροσύνη, ἡνωμένη μὲ μετριοπάθειαν, μὲ εἰλικρίνειαν, μὲ ὑγιεῖς ἀρχὰς ἔφερε δικαίως αὐτὸν εἰς τὰ πρῶτα ἀξιώματα τοῦ Τόπου, καὶ τοῦ ὁποίου τὸν λόγον τοῦτον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Δοσίου ὀφείλει ἡ νέα γενεὰ ὡς Εὐαγγέλιον νὰ φυλάξῃ καὶ ὡς ἐγκόλπιον ἁγίου νὰ θέσῃ ἐπὶ τοῦ στήθους της. Ἐν ταῖς ὀλίγαις αὐταῖς λέξεσιν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Δοσίου ὁ Θρασύβουλος Ζαΐμης θέτει τὰς βάσεις πολιτικῶν ἀρχῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ βαδίσωσιν οἱ πολιτευόμενοι, τὰς βάσεις ἐντίμου ὑπαλληλίας, ἥτις δὲν πρέπει νὰ κρίνῃ τὸν προϊστάμενον, ἀλλὰ νὰ ἐκτελῇ μόνον πιστῶς τὸ εἰς αὐτὸν ἀνατιθέμενον ἔργον, ἀνεξαρτήτως τῶν πολιτικῶν φρονημάτων αὐτοῦ, τὰς βάσεις ἠθικῆς συμπεριφορᾶς τῆς δημοσιογραφίας.

— Μετὰ συντριβῆς καρδίας ὁ Θρασύβουλος Ζαΐμης λέγει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Ὄθων ἠγάπα ὑπὲρ πάντα τὸ Μεγαλεῖον τῆς νέας πατρίδος του καὶ πρὸς τοῦτο διηνεκῶς εἰργάσθη καὶ τὸ Στέμμα του διεκινδύνευσε.

— Μετὰ στεναγμοῦ δὲ καρδίας ἀλγούσης, ὁμολογεῖ ὅτι πᾶσα ἐπανάστασις εἶνε δυστύχημα μέγα ἐθνικόν, ὅσον καὶ ἂν εἶνε δικαιολογημένη.

— Μετὰ ἀγανακτήσεως καὶ ἐνδομύχου ὑπερτάτης ὀδύνης λέγει ὅτι ὁ Δόσιος ἐκληροδότησε ὄχι μόνον τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα *ἣν αὐθερέτως ἔπλασεν ἄδικος πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης*, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐκείνην, ἥτις σκληρῶς ἀπεσπάσθη τῆς ἀδελφῆς της.

— Μετὰ θλίψεως πατριωτικῆς λέγει ὅτι ἡ δημοσιογραφία προϊόντος τοῦ χρόνου ἐξέπεσε τοῦ προορισμοῦ της, ἐνῷ ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου τότε πρὸ τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου δὲν εἶχεν ἀποπλανηθῆ εἰς λιβελογραφίαν, ἀλλ' ἦτο σεμνοπρεπὴς καὶ διέκρινε τὰ ὅρια τῆς δικαιοδοσίας της καὶ δικαίως εἶχε κατασταθῆ μία ἰσχὺς ἐν τῷ Τόπῳ.

Ταῦτα πρέπει νὰ ἀναγράψῃ ἡ «Ἀστραπὴ» διὰ νὰ ὑψώνῃ τὸ φρόνημα τῆς νέας γενεᾶς, διὰ νὰ διδάσκῃ τί ἐστὶ πατριωτισμὸς ἀληθὴς καὶ νὰ ἀφηγῆται ἱστορίαν πραγματικὴν καὶ οὐχὶ μυθεύματα.

«Εἰς τὸ προχθεσινὸν φύλλον ἐξ ἀβλεψίας τυπογραφικῆς εἰς τὸ τέλος τῆς 4ης σελ. εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ Ἕλληνος φοιτητοῦ ἡ φρᾶσις πρέπει νὰ συμπληρωθῇ: ὁ φοιτητὴς δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὸς διαφθορᾶς, διότι βαδίζει!... Εἰς δὲ τὴν σελ. 3, ὅπου ὑπάρχει ἡ χρονολογια 63 καὶ 65 πρέπει νὰ διορθωθῇ 43, διότι πρόκειται περὶ τοῦ α'. Συντάγματος τοῦ 1843 καὶ ὄχι περὶ τοῦ β'. τοῦ 1865.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΦΑΝΗ LEWALD

Ἡ Φανὴ Lewald εἶναι χαρακτὴρ πλέον ἰσορρόπου ἀπὸ τὴν κόμησσαν Hahn-Hahn· ἔχει ὀλιγωτέραν φαντασίαν ἀπὸ ἐκείνην, ἀλλ' ἔχει περισσοτέραν κρίσιν καὶ γυναικείαν χάριν. Εὐνοϊκαὶ κριτικαὶ εὑρίσκουν εἰς τὰ ἔργα της κάτι τὸ ἥσυχον, ἀλλὰ βαθὺ καὶ ἔντονον, ὅπως εἰς τὸν συμπατριώτην της Kant. Ἦτο θυγάτηρ ἑνὸς ἐμπόρου Ἑβραίου ἀπὸ τὴν Κένισβεργ, ἐγεννήθη τὸ 1811. Ἕνα μόνον περιστατικόν, τὸ ὁποῖον τῆς ἐχρησίμευσε διὰ τὸ μυθιστόρημά της ἡ «*Φανή*», ἐτάραξε τὸν ἥσυχον δρόμον τῆς ζωῆς της Δέκα ἑπτὰ χρόνων ἔγινε προτεστάντις, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ὑπανδρευθῇ ἕνα διδάκτορα τῆς θεολογίας, τὸν ὁποῖον ἀγαποῦσε, ἀλλ' ἀμέσως μετενόησε δι' αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐθεώρησε ὡς ἀποστασίαν καὶ δὲν ἔκαμε τὸν γάμον αὐτόν. Ὑπανδρεύθη ἀργότερα μὲ τὸν φιλόλογον Ἀδόλφον Stahr· καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Δρέσδην τὸ 1889.

Ἡ Φανὴ Lewald ἐπραγματεύθη καὶ αὐτὴ ἐπίσης, τὸ μεγάλο ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπηχεῖ ὅλους τοὺς γυναικείους καλάμους τῆς ἐποχῆς, καὶ τὸ ἔλυσε μετὰ θάρρους μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ καθήκοντος. Ὑπεράνω τοῦ ἰδιαιτέρου συμφέροντος βάζει τὸ κοινωνικόν. Αἱ ἡρωΐδες της συνήθως ὑπανδρεύονται κατόπιν σκέψεως, καὶ ὅταν ἀπατῶνται εἰς τὴν ἐκλογήν των, ὑποφέρουν ἀξιοπρεπῶς τὰς συνεπείας τῆς πλάνης των. Ἡ Φανὴ Lewald ἔγραψε πολλὰ καὶ θὰ ἦτο ματαιοπονία ν' ἀναφέρωμεν ὅλα τὰ μυθιστορήματά της. Ἡ διασκευὴ τοῦ ἔργου της εἶνε ἁπλῆ, ἀκόμη ὄχι πολὺ πρωτότυπος, αἱ ψυχολογικαὶ της ἀνακλύσεις εἶνε συχνὰ λεπταὶ καὶ αἱ σκέψεις της ἐνδιαφέρουσαι. Παρώδησε ὀλίγον ἄσχημα τὴν ἀντίπαλόν της εἰς τὴν Diogéna, τὴν ὁποίαν παρουσίασεν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ *κόμησσα* Iduna H. H. Ἡ Diogéna ἀφοῦ ἐχώρισε ἀπὸ τὸν σύζυγόν της ταξειδεύει σχεδὸν εἰς τὸν μισὸν κόσμον, κανὲν θέαμα δὲν τὴν ἐνδιαφέρει, καμμία διασκέδασις δὲν τὴν εὐχαριστεῖ καὶ τέλος κλείεται εἰς φρενοκομεῖον. Ἡ *Φανὴ* (1843) μᾶς εἰσάγει εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἑβραϊκῆς οἰκογενείας. Ὁ πρίγκηψ Λουδοβῖκος-Φερδινάνδος (1849) εἶνε μία εἰκὼν τῆς κοινωνίας τοῦ Βερολίνου τὴν παραμονὴν τῆς μάχης τῆς Ἰένας.

Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα τῆς Φανῆς Lewald, ὀνομαζόμενον: *Ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν*, δεικνύει πῶς αἱ κοινωνικαὶ τάξεις ἀνακατεύονται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπὸ τὰς προόδους τῶν ἐπιστημῶν· ἡ ἰδέα ἦτο ἐνδιαφέρουσα, δυστυχῶς διαφαίνεται μετὰ κόπου ἀπὸ τὰς μακρὰς περιγραφάς.

Ὀλίγον προγενεστέρας ἐποχῆς εἶνε δύο συγγραφεῖς γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι τώρα δὲν διαβάζονται πολὺ πλέον, ἀλλ' αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε ἔκαμαν μεγάλην ἐντύπωσιν εἶνε ἡ Ἀνριέττα de Paalow, ἡ ὁποία ἐγεννήθη εἰς τὸ Βερολῖνον τὸ 1798, καὶ ἀπέθανε τὸ 1847, μὲ τὰς αὐτὰς ἰδέας ὅπου εἶχεν ἡ κόμησσα Hahn-Hahn διὰ τὸ ζήτημα τῶν ἐμφύτων ἀρετῶν τῆς ἀριστοκρατίας· ἡ φήμη της ἦτο κατὰ μέγα μέρος ἔργον τῶν αἰθουσῶν ὅπου ἐσύχναζε· τὸ καλλίτερον μυθιστόρημά της Codwie-Castle (1836), τὸ ὁποῖον διηγεῖται τὴν νεότητα τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Α'. εἶνε ἀπομίμησις τῶν ἔργων τοῦ Walter-Scott. Ἡ βαρώνη Ida de Düringsfeld ἐγεννήθη τὸ 1815 καὶ ἀπέθανε τὸ 1876 εἶνε μία πρόωρος μεγαλοφυΐα, ἡ ὁποία ποτὲ δὲν ἔφθασε τὴν τελειοποίησίν της· Αὕτη ἡ ἰδία μᾶς λέγει ὅτι ἔκαμνε στίχους πρὶν νὰ γνωρίζῃ νὰ διαβάζῃ· ἐδημοσίευσε τὰ πρῶτα της ποιήματα τὸ 1835 ὑπὸ τὸ ὄνομα *Θέκλα*. Ἐταξείδευσε πολὺ καὶ ἐμορφώθη ἀπὸ τὰ ταξείδια αὐτά· ἔμαθε γαλλικὰ καὶ ἰταλικά, ἐμελέτησε τὰ φλαμανδικὰ καὶ τὰς σλαυϊκὰς διαλέκτους τῆς περιφερείας τοῦ Δουνάβεως. Ἕνα ἀπὸ τὰ σφάλματά της εἶνε ἡ ἐπίδειξις ὅπου κάμνει τῶν γνώσεών της. Τὸ πρῶτόν της μυθιστόρημα, ὁ πύργος τοῦ Goozyu (1841) ὁμοιάζει ὀλίγον μὲ τὸ Gadwie-Castle τοῦ Walter-Scott. Ἀργότερα ἔγραψεν ἔργα ἱστορικὰ ὡς τὴν Μαργαρίταν de Valois (1847) τὴν ὁποίαν ὠνόμασε μυθιστόρημα ἀπομνημονευμάτων, καὶ πράγματι δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ μία συλλογὴ ἀπομνημονευμάτων τῆς ἐποχῆς. Τὸ πλέον χρήσιμον μέρος τοῦ ἔργου της, εἶνε ἴσως, αἱ ἀπομιμήσεις της τῶν δημοτικῶν ἀσμάτων τῶν χωρῶν ὅπου ἐπεσκέφθη. Τὰ μυθιστορήματά της εἶνε γραμμένα βιαστικὰ καὶ ὁμοιάζουν περισσότερον μὲ συνομιλίας αἰθουσῶν.

κατὰ μετάφρασιν **Εἰρ. Νικολαΐδου**

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ

«Ἡ ἐπαύριον τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἀνέτειλεν ὑπὸ διαφορετικὰς συνθήκας. Ἡ μνήμη τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων εἶχεν ἐπανέλθει, καὶ τὸ μαρτύριόν μου ἤρχισε. Πρὶν νὰ ἀνοίξω τὰ μάτια μου εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰσδύσει ἀπὸ τὰ ἀνοικτὰ παράθυρα, πρὶν νὰ τολμήσω νὰ ἀντικρύσω τὴν ὡραιαν μου νοσοκόμον, ἡ ὁποία δὲν ἐκινεῖτο ἀπὸ τὴν θέσιν της, διὰ νὰ μὴ μὲ ἐξυπνήσῃ, ἡ ψυχή καὶ τὸ πνεῦμά μου εἶχαν ἀφυπνισθῆ εἰς τὸ παρελθόν, τὸ εὐτυχισμένοε μας παρελθόν, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ ἀτυχὴς αὐτὸς πόλεμος μὲ εἶχεν ἀποσπάσει.

«Ἠθανόμην κάτι νὰ μὲ πιέζῃ, κάτι νὰ μὲ στενοχωρῇ μὲ τὴν ἀνάμνησιν αὐτήν. Ἔκαμα μὲ τὸ νοῦν μου μίαν ἀνακεφαλαίωσιν τῆς ἱστορίας τῆς ἀγάπης μας, καὶ τὴν ηὗρα ἐντελῶς διαφορετικήν, ἐντελῶς ἤρεμον καὶ ἥσυχον, χωρὶς συγκινήσεις ἰσχυράς, χωρὶς παραφοράς, χωρὶς τρέλλαν. Ἀπὸ τὰ μικρὰ παιδικά μου χρόνια ἐσυνείθισα νὰ σὲ θαυμάζω καὶ νὰ σὲ σέβωμαι πρῶτα καὶ ἔπειτα νὰ σὲ ἀγαπῶ. Ἀλλὰ πάντοτε σὲ ἠγάπησα μὲ τὸν τρόπον, ὅπου ἀγαπᾷ κανεὶς τὰ ὑψηλὰ καὶ ἰδανικὰ πράγματα, καὶ ὅταν ὁ γάμος μας ἦλθεν αἴφνης νὰ μεταβάλλῃ τὰς μεταξύ μας σχέσεις, δὲν σοῦ κρύπτω, ὅτι ἡ ὑπερτάτη αὐτὴ εὐτυχία μὲ ἐστενοχώρει, μοῦ ἐνέπνεεν ὡς μίαν τύψιν συνειδήσεως, μὲ ἔφερε πάντοτε εἰς ἓν εἶδος ἀμηχανίας, τὴν ὁποίαν ποτέ μου δὲν ἠμπόρεσα νὰ ὑπερνικήσω ἐντελῶς. Ἴσως ἡ μητέρα μου, ἡ ὁποία ἀπὸ τὸν φόβον της μήπως φέρω μέσα μου τὸ σπέρμα τῶν τρελλῶν παθῶν τοῦ πατέρα μου, μοῦ εἶχεν ἐμπνεύσει μὲ τὸν τρόπον τῶν καθημερινῶν συμβουλῶν της ἓν εἶδος ἀποτροπιάσεως πρὸς τὴν ἀγάπην τῆς σαρκός, ἴσως ἡ καθημερινὴ ἀπὸ παιδικά μας χρόνια οἰκειότης καὶ ἡ ἀπὸ κοινοῦ ἀνατροφὴ καὶ ζωή... ἴσως διότι δὲν εἶσο ἡ γυναῖκα ἡ προωρισμένη ἀπὸ

τὴν φύσιν νὰ ἀφυπνίσῃς μέσα μου τὸ εἰς κάθε ἄνθρωπον κοιμώμενον ἔνστικτον τοῦ τρελλοῦ καὶ τυφλοῦ πάθους.., ξεύρω καὶ ἐγὼ πόσα καὶ ποῖα ἴσως νὰ ἐπικαλεσθῶ, διὰ νὰ δικαιολογήσω καὶ νὰ ἐξηγήσω τὸ νέον καὶ ἄγνωστον αἴσθημα, τὸ ὁποῖον ἐξυπνοῦσε μέσα μου καὶ τὸ ὁποῖον ἔψαλλεν εἰς κάθε τόνον οὐρανίας μουσικῆς, εἰς μίαν ὀνειρευτικὴν μελῳδίαν χαρᾶς, τὸ μεγάλο, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀληθινὸν τραγοῦδι τῆς ἀγάπης.

«Ὅπως δήποτε ἐνῶ ὑπέφερα φρικωδῶς δι' ὅ,τι ἀνεπανόρθωτον μοῦ συνέβαινε, ἤμην ὅμως εὐτυχής, εὐτυχέστατος καὶ δὲν θὰ ἐδίσταζα, ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξω μεταξὺ ὀλίγων ὡρῶν τῆς ὑπερτάτης αὐτῆς εὐτυχίας τῆς νέας μου ψυχικῆς καταστάσεως καὶ ὁλοκλήρου ζωῆς ἠρέμου καὶ ἡσύχου καὶ μεθοδικῆς, ὡς τῆς τοῦ παρελθόντος, νὰ ταχθῶ μὲ τὴν νέαν μου τρέλλαν.

«Δι' αὐτό, ὅταν ἡ κόρη ἐκείνη εἰς μίαν ἀσθενῆ μετακίνησίν μου, ἔτρεξε κοντά μου, καὶ ᾐσθάνθην τὴν φωνήν της νὰ μὲ ἐρωτᾷ πῶς εἶμαι, χωρὶς νὰ εἰξεύρω τί κάνω, ἔρριψα τὰ δύω μου χέρια εἰς τὸν λαιμόν της, καὶ μὲ ὅλον τὸν πόνον, ὅπου ἡ ἀπότομος ἐκείνη κίνησις μὲ ἔκαμε νὰ αἰσθάνωμαι, τὴν ἔσφιξα ἐπάνω μου, ἐκόλλησα τὰ χείλη μου εἰς τὰ ἰδικά της καὶ τὴν ἐφίλησα μὲ τόσην τρέλλαν, ὥστε ᾐσθάνθην ὅτι τῆς μετέδωκα ὅλην μου τὴν ψυχὴν καὶ ὅλον μου τὸ τρελλὸν πάθος καὶ ὅλην μου τὴν εὐτυχίαν.

«Ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἴμεθα δύω εὐτυχεῖς, ἀλλὰ καὶ δύο νὰ ὑποφέρωμεν, καὶ δύω νὰ βλέπωμεν τὰς ὥρας καὶ τὰς ἡμέρας νὰ περνοῦν μὲ ἀγωνίαν. Κόρη αὐτὴ σοσιαλιστοῦ εἶχε ποτισθῆ ἀπὸ μικρὰ μὲ τὰς ἐλευθέρας ἀρχὰς τοῦ σοσιαλισμοῦ καὶ εἰς τὴν ψυχήν της μέσα εἶχεν ἐπαναστατήσει διὰ μιᾶς, ὅλη ἡ ἐπὶ αἰῶνας συγκρατηθεῖσα σαρκικὴ ἀγάπη τῶν μητέρων της. Καὶ ἀφυπνίζετο καὶ αὐτὴ εἰς τὸ τρελλὸν πάθος μὲ τὸ σφρῖγος τῆς ἀκμῆς τῶν εἴκοσι πέντε της χρόνων καὶ μὲ τοὺς πόθους, τοὺς ὁποίους προαιώνιοι περιορισμοὶ καὶ φραγμοὶ ἀντιτασσόμενοι εἰς τοὺς φυσικοὺς νόμους εἶχαν ἀποκοιμήσει εἰς τὰς γενεὰς ὅλας τῶν γυναικῶν τῆς φυλῆς της. Ποτὲ βεβαίως γυναῖκα ἀπὸ τὰς ἰδικάς μας ἐκεῖ κάτω, τὰς τόσον ἐλευθέρας καὶ ἀπὸ τοὺς νόμους καὶ ἀπὸ τὰς συνηθείας καὶ ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωήν, δὲν θὰ ἀφίνετο μὲ τόσην ἀπόγνωσιν καὶ μὲ τόσον πόθον ἀπολαύσεως εἰς ἕνα τόσον ἀπηγορευμένον αἴσθημα, καὶ ποτὲ δὲν θὰ ἠμποροῦσεν ἐκείνη νὰ κατακτήσῃ καὶ νὰ τρελλάνῃ ἐξ ἐφόδου ἕνα ἄνδρα, ὡς αὐτή.

«Τὴν τρέλλαν μας ηὐνόησεν ἐξαιρετικῶς ἡ εἰς ἰδιαίτερον δωμάτιον ἀπομόνωσίς μου διὰ τὴν ἀπόλυτον ἡσυχίαν, ἧς εἶχον ἀνάγκην ἕνεκα τοῦ ἐπικειμένου ὡς ἐκ τῶν τραυμάτων μου κινδύνου ἐγκεφαλικῶν ἐπιπλοκῶν καὶ ἡ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἀναχώρησις ἐκ τοῦ νοσοκομείου, ὅλων μου τῶν γνωστῶν καὶ συντρόφων τοῦ πολέμου.

. . . .

25 Μαΐου.

Φεύγομεν. Ἀγνοῶ ἀκόμη τί θὰ κάμω· εὔχομαι νὰ μὲ ἔχῃς μισήσει ἀρκετά, Ἄννα, ποθῶ νὰ μὲ ἔχῃς περιφρονήσει τόσον διὰ τὴν διαγωγήν μου τῶν Δενδρῶν, ὥστε χωρὶς τύψεις, χωρὶς νὰ σοῦ προξενήσω καμμίαν λύπην νὰ ἀποσπασθῶ ἀπὸ σέ. Ὅπως δήποτε θὰ μάθῃς ἀπὸ τὰς σειμειώσεις αὐτὰς ὅλην τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐπειδὴ σὺ στέκεσαι ὑψηλά, μίαν σφαῖραν πολὺ ἰδανικωτέραν καὶ ἀπὸ ἐμὲ καὶ ἀπὸ ἐκείνην καὶ ἐπειδὴ ἐννοεῖς ὅλα τὰ πράγματα καὶ ἡ καρδιά σου πάντοτε εὑρίσκεται εἰς ἰσορροπίαν μὲ τὴν ὡραίαν σου διάνοιαν, θὰ ἀποφασίσῃς ὅ,τι νομίζεις καλλίτερον διὰ τὴν εὐτυχίαν ὅλων μας.

Ὅταν ἡ Ἄννα ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσίν της ἐστράφη πρὸς τὸν ἄνδρα της μὲ ἕνα βλέμμα φωτεινόν, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐθόλωσαν ἀμέσως δάκρυα. Πτωχέ μου φίλε, εἶπε· πόσον πολὺ καὶ πόσον καλὰ εἰξεύρεις νὰ ἀγαπᾷς, καὶ πόσον λυποῦμαι διὰ τὸ παρελθόν, τὸ ὁποῖον δὲν εἰμπορεῖ βεβαίως τώρα οὔτε νὰ μεταβληθῇ, οὔτε νὰ ἀλλάξῃ. Καὶ ἐπειδὴ τὰ δάκρυά της ἔτρεχαν συχνότερα, ἔκρυψε τὸ πρόσωπόν της εἰς τὰ χέρια της, καὶ χωρὶς κανεὶς λυγμὸς νὰ κλωνίσῃ τὸ στῆθος της, ἔκυψεν ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος, χωρὶς οὔτε λέξιν πλέον νὰ εἰμπορῇ νὰ προφέρῃ.

ΘΕΡΙΝΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΙΣ

Ἡ ἐφετεινὴ θερινὴ περίοδος ἐξησφαλίσθη πλήρης διασκεδάσεων. Ἀφ' ἑνὸς ἡ Ἔκθεσις μὲ τὴν τόσον δημοτικὴν ταραντέλαν της καὶ τὰ ποικίλα της θεάματα, διὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, ἐξ ἄλλου τὸ Φάληρον μὲ ἕνα θίασον ὀπερέττας πρώτης τάξεως διὰ τὰς μακρὰς ἑσπέρας τοῦ θέρους ἐξησφάλισαν τὴν θερινὴν περίοδον ὑπὸ ἔποψιν διασκεδάσεων.

Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι εἰς καμμίαν πόλιν τοῦ κόσμου οἱ ἄνθρωποι δὲν διασκεδάζουν τὸ καλοκαῖρι τόσον καλὰ καὶ τόσον εὐθηνά, ὅσον εἰς τὰς Ἀθήνας.

Αἴφνης μὲ τρεῖς δρ. δηλαδὴ οὔτε μὲ δύο κἂν χρ. φρ. ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ καταβῇ εἰς τὸ Φάληρον μὲ πρώτην θέσιν σιδηροδρόμου, νὰ πάρῃ τὸ λουτρόν του, ἂν θέλῃ, καὶ νὰ περάσῃ καὶ τὴν βραδιά του εἰς τὸ θέατρον.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΤΟ ΚΑΣΕΛΑΚΙ

Σὲ μερικὲς ἐπαρχίες τῆς Γαλλίας, ποῦ φαίνονται πῶς εἶνε ἡ ποιὸ πολιτισμένες, βρίσκονται μέρη σὲ πρωτογενῆ ἀκόμη κατάσταση. Ἔτσι ἤτανε πρὸ λίγων ἀκόμη χρόνων τὸ Villamervey, ἕνα μικρὸ χωριὸ κάτω στὸ βουνό, κοντὰ στὴν Vivey, τὸ ὁποῖον ἑνώνουνταν μὲ τὴν πόλη μ' ἕνα ἐλεεινὸ δρόμο, ποῦ ἔκαναν οἱ βοσκοὶ καὶ οἱ ξυλοκόποι. Οἱ κάτοικοι ξυλοκόποι καὶ κυνηγοί, οἱ περισσότεροι ζοῦσαν μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, δὲν εἴχανε συγκοινωνία καὶ δὲν ἐλάβεναν γράμματα παρὰ τρεῖς φορὲς τὴν ἑβδομάδα, καὶ ἀκόμη τὸ χειμῶνα ὅταν χιονίζῃ ἔκαναν ἡμέρας νὰ δοῦνε τὸ γραμματοκομιστή. Ζοῦσαν ὁλομόναχοι· τὰ ἔθιμα, ἡ δυσειδαιμονίες, ἡ γλῶσσα τοῦ περασμένου καιροῦ, φυλάγουνταν ἐκεῖ καθὼς ἡ μούμιες κάτω σ' ἕνα ὑπόγειο.

Οἱ Ἄρχοντες τοῦ πύργου, ὁ ὁποῖος ξεχώριζε στὸ χωριό, ἤτανε τὸ ἴδιο περιωρισμένα πνεύματα ὅπως καὶ οἱ χωρικοὶ ποῦ κάθουνταν στὴς καλύβες.

Στὸν πύργο αὐτὸ τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνα, κάθουνταν γιὰ πολὺ καιρὸ ἕνας γέρος ἰδιότροπος, ποῦ τὸν λέγανε κύριο de Beaucharnoy καὶ ἔπειτα ἡ χήρα του, στὴν ὁποία τὸν ἄφησε κληρονομία ὅσο ζοῦσε νὰ κάθεται κ' ἔπειτα νὰ τὸν πέρνῃ ἕνας ἀνηψιός του, ὁ ὁποῖος ἤτανε ὁ μοναδικὸς κληρονόμος πλέον.

Ὁ Guy de Beaucharnoy, ὁ ἀνηψιός, ὁ ὁποῖος ἤτανε ποιὸ γνωστὸς μὲ τ' ὄνομα «ὁ μικρὸς Beaucharnoy» ἤτανε εἴκοσι πέντε χρόνων καὶ περνοῦσε τὸν καιρό του στὴ μεσημβρία τὸ χειμῶνα, στὸ Παρίσι τὴν ἄνοιξη καὶ στὲς πόλεις τῶν λουτρῶν τὸ καλοκαῖρι, ὅπου ξόδευε τὰ εἰσοδήματά του διασκεδάζοντας καὶ παίζοντας μπακαρὰ ἢ ρουλέτα. Ἕνα πρωῒ λοιπὸν στὸ Monte-Carlo, ἐνῶ εἶχε σηκωθῆ μὲ πολὺ κακὴ διάθεση, γιατὶ εἶχε ἀρκετὰ χάσει τὴν περασμένη μέρα τοῦ φέρανε ἕνα συστημένο γράμμα, τὸ ὁποῖον ἄνοιξε, ἐνῶ ἔτρωγε τὴ τσοκολάτα του καὶ ἀμέσως ἡ ὄψη του ἄλλαξε καὶ ἄρχισε νὰ τραγουδῆ ἕνα εὔθυμο τραγουδάκι. Μὲ τὸ γράμμα αὐτό, ὁ συμβολαιογράφος τῆς Gramey τὸν εἰδοποιοῦσε πῶς ἡ χήρα de Beaucharuoy εἶχε πεθάνει ἀπὸ πνευμονία καὶ ὁ πύργος της τοῦ Villermerovey κατὰ τὴν διαθήκη τοῦ θείου του περιήρχουνταν σ' αὐτόν, καὶ τὸν προσκαλοῦσε νὰ παρευρεθῆ ἐκεῖ τὴν ἡμέραν ποῦ θὰ ἔβγαζαν τὶς σφραγίδες καὶ νὰ λάβῃ κατοχὴ τοῦ πύργου, τοῦ ὁποίου ἤτανε πλέον ὁ μόνος κύριος.

Ὁ πύργος αὐτὸς εἶχε καὶ μεγάλη ἔκτασι δάσους. «Νὰ κάτι ποῦ ἔρχεται πάνου στὴν ὥρα, συλλογίστηκε ὁ μικρὸς Beaucharnoy, χωρὶς οὔτε νὰ δακρύσῃ γιὰ τὴ θειά του, τὴν ὁποία οὔτε εἶχε ποτὲ δεῖ. Θὰ πάω στὸ Villemervey μὲ τὸν πρῶτο σιδηρόδρομο. Ποιὸς ξέρει ;« Ἴσως βρῶ μέσα στὸν παληὸ πύργο τοῦ θείου μου κανένα θησαυρὸ ποῦ δὲν τὸν περίμενα. Ὁ γέρος ἤτανε οἰκονόμος καὶ βέβαια κάπου θὰ ἔχῃ κρυμμένα χρήματα. Ὅπως καὶ ἂν εἶνε θὰ πουλήσω τὸ γληγορώτερο τὸν πύργο καὶ τὰ δάση του καὶ θὰ γυρίσω πίσω μ' ἀρκετὰ χρήματα.

Ἕνα βράδυ λοιπὸν τοῦ Νοεμβρίου, ὁ Guy de Beaucharmoy χωμένος μέσα στὴ γοῦνα του, ἔφυγε μὲ τὸ βραδυνὸ σιδηρόδρομο καὶ δὲν σταμάτησε παρὰ στὸ Dijon γιὰ νὰ φάῃ· ἔπειτα μὲ τὸν μικρὸ σιδηρόδρομον τοῦ Is-sur-Ticlle ἔφθασε τὴν ἄλλη μέρα τ' ἀπόγευμα στὸ Jeluyay ὅπου εἶχε παραγγείλῃ ἕνα ἀμάξι τηλεγραφικῶς. Ἀπὸ ἐκεῖ ἄρχιζε τὸ ὄχι πολὺ εὐχάριστον μέρος τοῦ ταξειδιοῦ του· ὁ δρόμος εἶνε κακός, τὸ ἀμάξι δὲν ἤτονε περίφημο καὶ ὁ Guy χόρεψε ἀρκετὰ ὡς ποῦ νὰ φτάσῃ. Ἔπειτα ὅσο νύχτωνε ἄρχιζε φοβερὸ κρύο καὶ ἀκούγουνταν ἀπὸ μακριὰ πένθιμα οὐρλιάσματα.

— Νά, εἶπεν ὁ Guy στὸν ἀμαξά, σκυλιὰ ποῦ γαυγίζουνε παράξενα.

— Δὲν εἶνε σκυλιά, ἀπεκρίθηκε ἐκεῖνος· εἶνε λύκοι ποῦ ἀρχίζουνε τὴν βραδινὴ μουσική τους.

Τότε ὁ Beaucharnoy διέταξε τὸν ἀμαξᾶ νὰ τρέξῃ ὅσον τὸ δυνατὸ περισσότερο. ἐκεῖνος χτύπησε τ' ἄλογό του, ἀλλὰ σ' ἕνα στρίψιμο τοῦ δρόμου τ' ἄλογα ξαφνιστήκανε, ἀναποδογύρισε τ' ἀμάξι καὶ ἔρριψε μέσα σ' ἕνα χαντάκι καὶ τὸν κύριο καὶ τὸν ἀμαξᾶ· εὐτυχῶς ἤτανε κοντὰ στὸ χωριὸ κ' ἔτσι κακὴν κακῶς ὁ Guy ἔφτασε στὸν πύργο ὅπου τὸν δέχτηκε μιὰ γρηὰ χωρικὴ μὲ μαῦρο σκούφωμα ἡ ὁποία ἔμενε ἐκεῖ καὶ φύλαγε τὶς σφραγίδες.

Τὸν ἐπερίμενε καὶ τὸν ὡδήγησε μέσα σὲ μιὰ κάμαρα ὅπου ηὗρε καλὴ φωτιὰ καὶ ἕτοιμο τραπέζι· ὁ Beauctarmog ἀφοῦ ἔφαγε καλὰ καὶ ζεστάθηκε, κοιμήθηκε μ' ἕνα ὕπνο ὡς τὸ πρωΐ.

Τὴν ἄλλην ἡμέρα ἔμαθε, μόλις σηκώθηκε, ὅτι ὁ συμβολαιογράφος καὶ ὁ δικαστὴς εἴχανε ἔρθει πρὸ ὀλίγου· παρευρέθηκε στὴν ἀφαίρεσιν τῶν σφραγίδων καὶ ὅταν καὶ ὁ τύπος αὐτὸς ἔγινε, τοὺς κράτησε στὸ πρόγευμα καὶ τοὺς εἶπε τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ πουλήσῃ τὸ γρηγορώτερον, καὶ σὲ 'κεῖνον ποῦ θὰ προσφέρῃ τὰ περισσότερα, τὸν πύργον καὶ τὰ δάση. Στὲς ἐρωτήσεις γιὰ τὴν ἀξίαν τῶν κτημάτων καὶ ἂν θὰ εὕρισκεν ἀμέσως ἀγοραστή, ὁ συμβολαιογράφος κύταξε τὸν δικαστὴ καὶ ἔκαμε ἕνα μορφασμὸ ποῦ σήμαινε τὴν λύπη του, γιὰ τὴν ὀλίγη σημασία ποῦ ἔδωκε ὁ μικρὸς Beaucharnoy γιὰ τὸν πύργον τῶν προγόνων του.

— Κύριε, εἶπε ὅσον γιὰ τὸν πύργον, τοῦ ὁποίου ἡ κατάστασις ἀπαιτεῖ μεγάλη ἐπισκευὴ δὲν θὰ βρῆτε ἀγοραστὴ στὸν τόπο, ἀλλὰ καὶ τὰ δάση σας δὲν εἶνε σὲ καλλίτερη κατάστασι γιατὶ ἔμειναν παραμελημένα τόσα χρόνια τώρα· καὶ πρέπει νὰ περάσουνε δέκα χρόνια γιὰ νὰ δώσουνε εἰσόδημα. Ἀφοῦ ἔδωκε αὐταῖς τὴς ἐξηγήσεις μὲ τόνον φωνῆς ξερό, ὁ συμβολαιογράφος 'ρώτησε μὲ τὸ βλέμμα τὸ δικαστή, ἂν τὰ εἶπε καλά· αὐτὸς ἔκανε σημεῖο μὲ τὸ κεφάλι του καὶ ἔπειτα καὶ οἱ δύο ἀφοῦ ἤπιανε τὸν καφέ τους 'χαιρέτησαν τὸν Beaucharnoy καὶ ἔφυγαν.

Ἀφοῦ ἔμεινε μονάχος ὁ Guy ἄρχισε νὰ περιδιαβάζῃ ὅλο τὸν πύργο ἀπὸ πάνω ὡς κάτω γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολία του· ἀκόμη εἶχε κάποια ἐλπίδα πῶς κάπου θὰ 'βρησκε κάποιο θησαυρὸ κρυμμένο· παρατηροῦσε τοὺς τοίχους, ἐξέταζε τὰ ἔπιπλα, ἔψαχνε τὰ συρτάρια ἀλλὰ στὰ χαμένα. Δὲν εὕρισκε παρὰ ἄχρηστα πράγματα· λυπημένος καὶ ἀπογοητευμένος γύρισε στὴ κάμαρά του καὶ ἄρχισε νὰ ἐξετάζῃ τοὺς τοίχους γιὰ δεύτερη φορά, ὅπου, μετακινῶντας ἕνα ἔπιπλο παρετήρησε ἀπὸ πίσω τὴν κλειδαριὰ ἑνὸς μικροῦ ντουλαπιοῦ χωσμένη μέσα στὸ τοῖχο· κατώρθωσε νὰ τ' ἀνοίξῃ καὶ ἔκαμε ἕνα κίνημα εὐχάριστον ἐκπλήξεως βλέποντας μέσα ἕνα κασσελάκι, κλεισμένο καλὰ καὶ δεμένο μὲ λουρῖδες ἀπὸ μπροῦντζο. Ἀμέσως ἡ φαντασία του ἔλαμψε δὲν ἤτανε πλέον ἀμφιβολία κρατοῦσε τὸν κρυμμένον θησαυρό ! . . . Φώναξε τὴν γρηὰ καμαριέρα καὶ τῆς ζήτησε ὅλα τὰ κλειδιὰ ποῦ ὑπήρχανε στὸ σπίτι. Ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς δοκιμὲς καὶ κόπους ἕνα μικρὸ σκουργιασμένο κλειδάκι ἔπιασε τέλος στὴ κλειδαργιά, γύρισε τρίζοντας καὶ τὸ κασσελάκι ἄνοιξε.

Τὸ κασσελάκι ἤτανε ντυμένο ἀπὸ μέσα μὲ πράσινο μεταξωτὸ καὶ δὲν εἶχε μέσα παρά ἕνα μικρὸ κουτάκι ἀπὸ πράσινο πετσί, πλακοτὸ καὶ μακρουλὸ σὰν ἐκεῖνα ὁποῦ βάζουν μαχαίρια· «διαμάντια ἴσως» εἶπε μὲ τὸν νοῦ του ὁ Beaucharnoy, κυττάζοντας τὸ κουτάκι καὶ φέρνοντας αὐτὸ μὲ προσοχὴ πάνω σ' ἕνα τραπέζι, κοντὰ στὸ φῶς, ὅπου τὸ ἄνοιξε· καὶ ἀμέσως βλαστήμησε μὲ τέτοιο τρόπο ποῦ ἡ γρηὰ ὑπηρέτρια ἀνετρίχιασε καὶ σταυροκοπήθηκε· 'πάνω στὸ κόκκινο βελουδένιο στρόσιμο τοῦ κουτιοῦ ἤτανε ἕνδεκα μικρούτσικα πακετάκια ἀπὸ κιτρινισμένο χαρτὶ μεθοδικὰ βαλμένα. σὲ κάθ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ ἤτανε μία ἐπιγραφή· ὁ Guy μὲ λύσσα διάβασε τὴν πρώτη .

«Νοβρὶλ Πέτρος de Beaucharnoy γεννημένος στὴν 21 Μαΐου 1730»

Αὐτὴ ἡ παράξενη ἐπιγραφὴ ἐπανελαμβάνετο διὰ ὅλους τοὺς ἀρσενικοὺς Beaucharnoy, τὸ τελευταῖο εἶχε τὸ ὄνομα τοῦ θείου του Guy Εὐστάθιος Beaucharnoy.

— Τί εἶνε αὐτά; ρώτησε μανιακὸς τὴν γρηὰ ὑπηρέτρια, ἡ ὁποία στέκονταν ἀπολιθομένη.

— Μὰ τὴν πίστην μου, κύριε, ἀποκρίθηκε ἐκείνη εἶνε παράξενα λείψανα καὶ ἐκεῖνο ποῦ ἔχετε νὰ κάνετε, τὸ καλλίτερο εἶνε, νὰ τὰ ξαναβάλετε στὴ θέσι τους... Βλέπετε εἶνε ἕνα παλιὸ ἔθιμο στὸ τόπο. Ἅμα γεννηθῇ ἕνα ἀγόρι σὲ μιὰ οἰκογένεια φυλᾶνε τὰ πρῶτα νύχια ποῦ θὰ τοῦ κόψουνε καὶ τοῦ τά βάζουνε γιὰ φυλαχτὸ σ' ὅλες 'τὲς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς του.

— Κουταμάρες ! εἶπε ὁ Beaucharnoy· πήγενε δὲν σὲ χρειάζομαι πλέον.

Ἅμα ἔμεινε μονάχος ἅρπαξε τὸ κουτάκι καὶ ἑτοιμάζουνταν νὰ τὸ πετάξῃ στὴ φωτιά, ὅταν, μιὰ σκέψη τοῦ χαρτοπαίκτου τὸν κράτησε.

— Καὶ ὅμως αὐτὸ εἰμπορεῖ νὰ μοῦ φέρῃ γοῦρι στὰ χαρτιά.

Ξανάκλεισε λοιπὸν μὲ προσοχὴ τὸ κουτάκι, τὸ ἔβαλε στὴ βαλίτζα του καὶ ἔφυγε τὴν ἄλλη 'μέρα τὸ πρωῒ γιὰ τὸ Monte-Karlo.

— Ἀγαπητέ μου, ἔλεγεν ἔπειτα ἀπὸ ἕνδεκα ἡμέρες σ' ἕνα φίλο του, στὸν ὁποῖον εἶχε διηγηθῆ τὴν ἱστορία, ὅτι θέλεις πὲς μου· ὑπάρχουνε φυλαχτὰ τὰ ὁποῖα εἶνε ἀνεκτίμητα. Ἀπὸ τότε ποῦ ἔχω ἐπάνω μου τὸ κουτάκι ἐκεῖνο κερδίζω ὅ,τι θελω στὰ χαρτιά.

(André Theuriet)

Καὶ ἐφέτος τὸ θέατρο τοῦ Φαλήρου εἶνε ἀληθινὴ ἀπόλαυσις ὅλοι οἱ ἠθοποιοὶ ἀπὸ τοῦ τενόρου καὶ τῆς ὑψιφώνου μέχρι τοῦ βαρυτόνου καὶ τοῦ κωμικοῦ ψάλλουν θυμασία καὶ ὑποκρίνονται μὲ τέχνην, εἰς τὴν ὁποίαν τὰ θερινὰ τοὐλάχιστον θέατρα δὲν μᾶς ἔχουν συνειθίσει.

Ἡ ἐπιτυχία αὐτὴ εἵλκυσε φυσικὰ εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης παραστάσεως τὰς συμπαθείας τοῦ κόσμου, ὄχι μόνον τῶν συνήθων πρώτων παραστάσεων, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν τὸ καλὸν θέατρον καὶ ὑποβάλλονται ἔστω καὶ εἰς μικρὰς θυσίας διὰ νὰ τὸ ἀπολαύσουν.

Ἄλλως τε τὸ θέατρον τοῦ Φαλήρου ἐπεκράτησε νὰ εἶναι καὶ τὸ σημεῖον τῆς συγκεντρώσεως τῆς κομψότητος καὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ὡραίων τουαλετῶν τοῦ θέρους, αἱ ὁποῖαι ἐπιδεικνύονται ὑπὸ τὰ ἠλεκτρικὰ φῶτα ἀκόμη ὡραιότεραι καὶ ἀποτελοῦν ἕνα θέαμα καλλιτεχνικόν, ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα καὶ τέρπουν καὶ διασκεδάζουν.

Αἱ Ἀθηναῖαι δὲ κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη ἐνδύονται τόσον καλὰ καὶ μὲ τόσην χάριν, προστίθενται δὲ εἰς τὰς γνωστὰς τῶν κοσμικῶν συγκεντρώσεων καλλονάς, τόσαι πολλαὶ νέαι, ὥστε ὁ κόσμος τοῦ Φαλήρου καὶ ὑπὸ ἔποψιν χάριτος, καλλονῆς καὶ καλαισθησίας ἀποτελεῖ ἓν ὡραῖον καὶ ἀπολαυστικὸν θέαμα, εἰς τὸ ὁποῖον πρωταγωνιστοῦν καὶ αἱ πλούσιαι εἰς ἀγγλικὰς λίρας ἑλληνικαὶ καλλοναὶ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀνατολῆς, αἱ ὁποῖαι τακτικῶς πλέον κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτὰ ἔτη παραθερίζουν εἰς Φάληρον.

Τὸ θέατρον τοῦ Φαλήρου συνεπῶς εἶναι τὸ σημεῖον τῆς συναντήσεως ὅλων τῶν στοιχείων τοῦ πλούτου, τοῦ κάλλους καὶ τῆς χάριτος, ἡ ὁποία κυριαρχεῖ τελευταίως εἰς ὅλας μας τὰς τάξεις καὶ ἡ ὁποία πολὺ συχνὰ ὑποτιμᾷ τὸν πλοῦτον καὶ διεκδικεῖ καὶ πρὸς τὴν καλλονὴν ἀκόμη τὰ πρωτεῖα.

ΜΗΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Αἱ ἐξετάσεις τῶν δύω μεγαλειτέρων παιδιῶν μου μὲ ἀπασχολοῦν τὰς ἡμέρας αὐτὰς ὅσον σχεδὸν μὲ ἀπησχόλησε καὶ ἡ ἀσθένεια τῶν δύω μικροτέρων. Τότε ἐπάλαιε νὰ τὴν νικήσω, τώρα παλαίω νὰ τὴν ἐμποδίσω, καὶ νὰ τὰ διατηρήσω εἰς τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἀντοχὴν κατὰ τῆς ἐξαντλήσεως καὶ τῶν κόπων καὶ τῆς ἀγωνίας τῶν ἐξετάσεων.

Εἴχετε διοργανώσει πέρυσι ἀληθινὴν ἐκστρατείαν πολεμικὴν κατὰ τῶν ἐξετάσεων καὶ ὅλαι αἱ μητέρες εἴχαμεν ἐλπίσει διὰ μίαν στιγμήν, ὅτι τὰ παιδιά μας θὰ ἔπαυαν ἀπὸ τοῦ νὰ πίπτουν θύματα τῆς ἐπιδημίας αὐτῆς, τὴν ὁποίαν μία ἀνάγκη ψευδεπιδείξεως καὶ ματαιότητος γονέων καὶ διδασκάλων διατηρεῖ ἀκόμη εἰς τὰς σχολικάς μας συνηθείας.

Δυστυχῶς αἱ προσδοκίαι μας διὰ τὸ ἔτος αὐτὸ δὲν ἐπραγματοποιήθησαν καὶ τὰ ταλαίπωρα τὰ μικρά μας ἤρχισαν πάλιν νὰ μαραίνωνται καὶ νὰ χλωμιαίνουν. Καὶ ἀντὶ νὰ χαίρωνται τὴν ζωήν, τώρα μὲ τὴν ὡραίαν ἐποχὴν τῆς ἀνοίξεως καὶ νὰ τρέχουν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τοὺς κήπους καὶ νὰ γεμίζουν τὰ παιδικὰ στήθη των μὲ ἀρωματισμένον ἀέρα, κάθονται κλεισμένα ἑπτὰ ὥρας εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἄλλας πέντε-ἕξ εἰς τὸ σπίτι, διὰ νὰ ἀποστηθίσουν ὀνόματα καὶ ρήματα καὶ νὰ ἀντιγράφουν καθημερινὰ τετράδια καὶ νὰ παπαγαλίζουν χίλιες δυὼ ἀνοησίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν τοὺς μένει κανὲν ὄφελος οὔτε πνευματικόν, οὔτε ἠθικόν.

Διότι ὅ,τι ἔμαθαν σιγὰ καὶ ἀναπαυτικὰ καὶ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, τοὺς μένει. Ἀλλ' ἀπὸ ὅ,τι 'σὰν μηχαναὶ ἀποστηθίσεως μανθάνουν τὰς ἡμέρας αὐτάς, δὲν τοὺς μένει ὡρισμένως τίποτε. Ἔπειτα, ὡς πολὺ καλὰ τὰ εἴχετε εἰπεῖ ἄλλοτε. τὰ δειλὰ παιδιὰ πελαγόνουν εἰς τὴν ἐπιδεικτικὴν αὐτὴν δοκιμασίαν, ἐνῶ τὰ αὐθάδη, ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀκατάρτιστα ἐπιτυγχάνουν καὶ διακρίνονται. Ἀπὸ τὰ δύω μου παιδιά, τὰ ὁποῖα θὰ ὑποβληθοῦν τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὰς ἐξετάσεις, τὸ μεγαλήτερον εἶναι ἕνας τεμπέλης πρώτης τάξεως, ἀλλὰ καὶ αὐθάδης καὶ τολμηρὸς καὶ θορυβώδης. Τὸ ἄλλο εἶναι παιδάκι τακτικόν, ἐργατικόν, εὐσυνείδητον. Λοιπὸν πέρυσι, ὁ μεγάλος ἐμελέτησεν ἕνα μῆνα, τὸν μῆνα τῶν ἐξετάσεων μόνον, ἄτακτα, ἀκατάστατα, ἐπιπόλαια καὶ ὅμως διεκρίθη, ἐπηνέθη, καὶ ἐπροβιβάσθη. Φέτος ὅταν τοῦ ἔλεγα νὰ ἐργασθῇ, μοῦ ἀπήντα στερεοτύπως: Ἔχομεν καιρὸν ὡς τὰς ἐξετάσεις. Καὶ τὰς ἡμέρας αὐτὰς θὰ παπαγαλίσῃ πάλιν μερικὰ πράγματα καὶ θὰ τὰ καταφέρῃ. Ὁ ἄλλος δὲν ἐπηνέθη καὶ δὲν διεκρίθη, διότι ἦτο δειλός. Καὶ φέτος ἀπογοητευμένος εἰργάσθη χωρὶς ὄρεξιν, μὲ μίαν σκιὰν μελαγχολίας καὶ ἀπογοητεύσεως, ἡ ὁποία, ἂν καὶ φέτος συμβῇ ὅ,τι συνέβη πέρυσι—θὰ μεταβληθῇ ἴσως εἰς ἀηδίαν πρὸς τὴν ἐργασίαν.

Συμπέρασμα: Ὁ πρῶτος ἐνισχύεται μὲ τὰς ἐξετάσεις εἰς τὴν ὀκνηρίαν καὶ τὴν ἐπιπολαιότητά του. Ὁ δεύτερος ἀπογοητεύεται καὶ χάνει κάθε διάθεσιν πρὸς ἐργασίαν. Καὶ αὐτὰ εἶναι δύω κακά, ἀπέναντι τῶν χιλίων, τὰ ὁποῖα ἀπηριθμήσατε πέρυσι μὲ τόσην πειστικότητα καὶ ἀλήθειαν.

Μητέρα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Ἐ. Κρ. Σπάρτην. Δρ. 30 ἐλήφθησαν. Νέαι ἐνεγράφησαν Εὐχαριστῶ δι' εὐγενῆ φροντίδα. Καν Χ. Κ. Τύρναβον. Ἐπιστολαί μας διεσταυρώθησαν Ἀπαντήσατε εἰς γραφόμενά μου. Δρ. 27 ἐλήφθησαν. Εὐχαριστίας δι' εὐγενεῖς πάντοτε φροντίδας. Συνδρ. Μουζ. καθυστερεῖ ἀκόμη. Ὑπενθυμήσατε. παρακαλῶ· Καν Β· Κ. Ἀγᾶ. Σᾶς εὐχαριστῶ ἄπειρως διὰ παρασχεθείσας πληροφορίας. Θὰ σᾶς εἰδοποιήσω ἐγκαίρως περὶ τοῦ ἀποτελέσματος. Καν Ν. Σ, Β. Θήραν. Ἐπιστολή σας ἐλήφθη. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ παρεχομένας πληροφορίας.—Δα Κ. Π. Ἀγυιάν. Εὐχαριστῶ διὰ σημειωσιν. Συνδρομή σας δὲν μᾶς ἀπεστάλη παρὰ τοῦ κ. Μ. Π. Δα Μ. Θ. Κέαν. Ἐλήφθησαν, Εὐχαριστίας θερμας. Κον Ν. Ν. Κωνστάντζαν. Τελευταια σας ἐλήφθη μετὰ χρημάτων. Ἀπείρους εὐχαριστίας δι' εὐγενεῖς φροντίδας. Καν Α. Μ. Π. Πειραιᾶ. Βεβαιως πωλοῦνται πολλὰ ἐκ τῶν ἐκτεθειμένων εἰς τὸ τμῆμα μάς τῆς ἐκθεσεως. Ὄχι ὅμως τὰ φορέματα τὰ ὁποῖα ἔχουν γίνει κατὰ παραγγελιαν. Ἄνθη. καπελλα, παιδικὰ εἴδη, κοψοτεχνήματα,ὅλα πωλοῦνται. Κον Γ. Π. Κεφαλληνιαν. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστιας. Καν Μ. Κ. Τριπολιν. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστιας. Ἀπόδειξιν λαμβάνετε παρὰ τῆς αὐτόσε ἀνταποκριτριας μας πρρς ἣν ἐστάλησαν αἱ ἀποδειξεις, Καν Ε. Θ. Λευκασιαν. Ἐγὼ δὲν ἔλαβον τιποτε. Σήμερον γράφω πρὸς τὸν κ. Μ. Δρ. εις Λεμησσόν, εις τὸν ὁποῖον παρακαλῶ νὰ γράψετε καὶ ὑμεῖς. Κον Γ. Π. Ἀλεξάνδρειαν. Ἐπιστολή μετὰ φρ. χρ. 50 ἐλήφθη. Γράφχ.—Κον Γ· Θ. Γ. Vaslui. Φύλλα ἐστάλησαν ἤδη.—Καν Λ. Ν. Σόφιαν. Ἐπιστολή σας μὲ φρ. 56 ἐλήφθη. Εὐχαριστιας δι' εὐγενῆ φροντιδα.